

PROF. INŻ. KAROL NOVÁK.

Autor niniejszej książki urodził się w roku 1867 w mieście Nowe Benátky. Kształcił się w Pradze w gimnazjum realnem, a następnie w Wyższej Czeskiej Szkole Technicznej, którą ukończył z odznaczeniem w roku 1893.

Pierwsze cztery lata praktyki inżynierskiej spędza w fabrykach elektrotechnicznych najpierw u Ganz'a w Budapeszcie, później u Křižíka pod Pragę. Następnie obejmuje posadę inżyniera ruchu w elektrowni praskiej. Były to czasy dla elektrotechniki praktycznej przelomowe. Prąd trójfazowy walczył z prądem stałym, napięcie robocze rosło w górę, turbiny parowe zaczynały konkurować z maszynami parowymi. Miejska elektrownia w Pradze szybko się modernizuje, a zawdzięcza to przedewszystkiem inżynierowi Novákowi.

Zamiłowany naukowiec i pedagog nie może się zadowolić samą praktyką inżynierską. W roku 1900, nie porzucając narazie pracy w elektrowni, obejmuje w czeskiej politechnice docenturę budowy maszyn elektrycznych.

Po sześciu latach pracy na dwóch warsztatach jednocześnie Novák staje na rozdrożu. Ubiegają się o niego naraz dwie instytucje. Miasto Praga mianuje go dyrektorem elektrowni i dyrektorem tramwajów, politechnika zaś proponuje mu objęcie katedry.

Zwycięża głos powołania. Novák, obdarowany medalem zastugi stołecznego miasta Pragi, opuszcza przedsiębiorstwa miejskie po 12 latach owocnej pracy i obejmuje stanowisko pierwszego profesora elektrotechniki konstrukcyjnej w Wyższej Szkole Technicznej w Pradze.

Nie zrywa jednak więzów z praktyką. Przeciwnie, jako doradca techniczny pracuje nadal w przedsiębiorstwach miasta Pragi, a jednocześnie stale służy swą wiedzą i doświadczeniem przy różnych poczynaniach elektrotechnicznych, opracowuje plany elektryfikacyjne, buduje elektrownie, a od 1919 roku utrzymuje ścisły kontakt z zakładami przemysłu elektrotechnicznego firmy „Kolben”.

Od trzydziestu lat bez przerwy prof. Novák kształci nowe kadry czeskich inżynierów elektryków. Trzykrotnie pełnił nadto obowiązki dziekana, a raz był rektorem uczelni.

Ogłosił drukiem cały szereg artykułów i podręczników. Z pod jego pióra wyszły „Encyklopedia elektrotechniki”, „Budowa sieci elektrycznych”, „Budowa maszyn elektrycznych prądu stałego”, „Obliczanie sieci elektrycznych”, „Badanie komutacyjnego pola magnetycznego”, „Uzupełnienie wykresu Ossanna”, „Przystosowanie silników indukcyjnych do ruchu synchronicznego” i wiele innych.

Prof. Novák jest rzecznikiem ideałów ogólnoludzkich, a w stosunku do Polski — zdecydowanym Jej przyjacielem. Jako ekspert elektrowni krakowskiej, często bywał w Polsce, a jako profesor, wychował cały poczet polskich inżynierów. Liczy też wśród nas wielu szczerych wielbicieli.

(wys.)

